

статей, тез, для конспектування лекцій, що читаються англійською мовою, для виступів у дискусіях.

Програма бакалаврату є програмою загальної англійської мови (General English) і тому є ширшою, орієнтованою і на вивчення лексичних та граматичних тем, і на розвиток комунікативних навичок (topic- and skill-oriented), причому певна тема (topic) є базою для опанування різними навичками (skills).

Програма магістеріуму, яка має конкретне академічне спрямування, є по суті програмою English for Academic Purposes (EAP), що передбачає оволодіння всіма необхідними для успішного навчання в магістеріумі навичками (skills), а тема (topic) є підпорядкованим елементом.

В EAP основна увага приділяється розвиткові навичок письма (написання есе, статей, конспектування лекцій та фахових текстів, реферування) та усного мовлення (участь у дискусіях, виступ з доповіддю і т. ін.).

Вказані навички базуються на вже набутому в бакалавраті вмінні написати параграф, висловити згоду, незгоду, виділяти основну інформацію під час читання та слухання.

СИСТЕМНІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП ОПТИМІЗАЦІЇ ВІДБОРУ ЛЕКСИКИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

М. Горкун (кафедра англійської мови)

Система смисловиражальних лексичних одиниць мови разом з системою семантичних відношень фіксуються в тезаурусах. До того ж, у тезаурусах семантичні відношення визначаються групуванням слів за тематичними рубриками. Загальновідомий словник цього типу П. М. Роджета містить 1040 рубрик, що обіймають 240000 слів.

В володінні іноземною мовою, однак, постає проблема формування тезауруса індивіда або групи, що характеризується динамічною: він поступово й постійно змінюється, доповнюється в процесі навчання, відбиваючи загальний тезаурус лише частково. Це робить застосування загального тезауруса у навчанні утрудненим, практично неможливим.

Постає необхідність постійного відбору лексики з метою організації навчання на кожному етапі. В практиці навчання такий відбір здійснюється, як правило, на основі суб'єктивного підходу однієї або групи осіб, що його здійснюють.

З метою оптимізації відбору лексики системний характер тезау-

руса, з притаманною йому ієрархічністю, дозволяє визначитись до певної міри в загальному підході, оскільки в даному випадку система являє собою один з компонентів більш широкої системи.

Для цих цілей продуктивною може виявитись система денотатів, зв'язок яких фіксується у спеціальних денотатних схемах (картах), що відбивають об'єктивно існуючу систему в реальності, як правило, представлену в навчальних текстах.

Денотатні схеми також виступають як більш широка система відносно кластерів, котрі являють собою систему взаємопов'язаних окремих слів і словосполучень.

Таким чином, застосовуючи системний підхід, отримуємо можливість оптимізувати організаційно відбір лексики, спираючись на ієрархічність систем різного рівня й узгоджуючи, взаємопов'язуючи їх. Це дозволяє значною мірою обмежити суб'єктивізм у відборі лексики.

ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА ІНТОНАЦІЮ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРИ ВИРАЖЕННІ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙ

Я. Федорів (кафедра англійської мови)

Під час контакту представників двох різних країн, а, отже, культур, на перший план виступають відмінності у їхній мові, жестах, традиціях, значення яких не завжди відомі комунікантам. При цьому на процес комунікації впливатимуть як суто особисті, так і загальнокультурні та соціальні фактори, як от: походження індивідів, їхній вік, стать, темперамент, звички, професія, особистий культурний рівень та загальна культура народів, до яких вони належать.

Напевне кожному із співрозмовників властивий унікальний стиль комунікації, який, проте, визначається певним стилем, спільним для всіх представників даної культури. При цьому комунікантам не завжди відомі нюанси та специфіка їхньої власної культури і, тим більше, культури співрозмовника. Необізнаність індивідів щодо особливостей, притаманних тій чи тій культурі, може призвести до неадекватної оцінки ними ситуації і, внаслідок цього, до неправильної реакції на запропонований стимул. Інакше кажучи, дії комунікантів можуть взаємно оцінюватись як дивні, ексцентричні чи неприпустимі, спричинюючи непорозуміння чи навіть конфлікти.

Як відомо, більшість проблем гетерокультурного спілкування пов'язані з неправильним тлумаченням окремих явищ, ситуацій або намірів співрозмовників. При цьому слід зауважити, що міжкультур-